

Прокопчук М.А.
Державний університет «Житомирська політехніка»
Науковий керівник: Сергієнко А.В.,
доктор наук з державного управління, доцент,
декан факультету національної безпеки,
права та міжнародних відносин
Державний університет «Житомирська політехніка»
м. Житомир

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ

Тероризм виступає однією з найбільш складних та гострих глобальних проблем сучасності. З кожним роком ситуація ускладнюється прагненням терористів до використання нових інструментів терору, оптимізацією організаційних структур та пошуку нових методів фінансування терористичних організацій, застосуванням нових способів вербування прихильників.

Перші спроби створення міжнародної правової бази протидії тероризму відносяться до 30-х років ХХ століття. Зокрема, важливою подією в міжнародному регулюванні такого складного і небезпечного явища як тероризм стало прийняття в 1930 році Резолюції III Міжнародної конференції по уніфікації кримінального законодавства і визнання тероризму як самостійного міжнародного злочину.

В даний момент правові основи тероризму знаходять відображення в низці міжнародних документів. В першу чергу, це міжнародні стандарти в області прав людини, заборони різних видів дискримінації і ворожнечі. Міжнародним нормам права характерна уніфікуюча роль, а регулююча – нормам національного законодавства.

Розглянемо основні нормативні акти України, що регламентують питання забезпечення антитерористичної безпеки в країні.

Основою нормативно-правової бази боротьби з терористичною діяльністю в Україні є Закон України «Про боротьбу з тероризмом» [1]. Законом визначено правові та організаційні основи боротьби з цим небезпечним явищем, повноваження й обов'язки органів виконавчої влади, об'єднань громадян і організацій, посадових осіб та окремих громадян у цій сфері, порядок координації їх діяльності, гарантії правового й соціального захисту громадян у зв'язку з участю в боротьбі з тероризмом.

Важливим вітчизняним документом є Концепція боротьби з тероризмом в Україні [2], яка висвітлює питання основних пріоритетів боротьби з тероризмом, шляхи і способи розв'язання проблем в даній сфері та очікувані результати. Дана концепція гармонізована з Глобальною контртерористичною стратегією ООН.

Крім того, важливими міжнародними документами для боротьби із терористичною загрозою є конвенції та угоди Організації об'єднаних націй, Декларація з питання про боротьбу з тероризмом, ухвалена резолюцією Ради Безпеки 20 січня 2003 року, Резолюція ради Безпеки ООН 2178 від 24 вересня 2014 року. Європейська конвенція про боротьбу з тероризмом регламентує засади боротьби із терористичною загрозою на міждержавному рівні. Вона набула чинності для України 14.06.2002 р. Цей документ доповнюють Декларація про заходи ліквідації міжнародного тероризму, затверджена резолюцією Генеральної Асамблеї ООН 9 грудня 1994 року, Міжнародна конвенція про боротьбу з фінансуванням тероризму й Міжнародна конвенція про боротьбу з бомбовим тероризмом. Важливим документом для безпечної та ефективної співпраці між державами є Конвенція про запобігання та покарання злочинів проти осіб, які користуються міжнародним захистом, у тому числі дипломатичних агентів.

Задля удосконалення форм і методів боротьби з тероризмом Урядом України затверджено Положення про єдину державну систему запобігання, реагування і припинення терористичних актів, мінімізації їх наслідків. Цей документ запроваджує класифікацію терористичних загроз за відповідними рівнями та відповідні заходи реагування суб'єктів боротьби з тероризмом.

Варто відзначити про необхідність уніфікації вимог щодо антитерористичної захищеності об'єктів і приведення їх до єдиних стандартів. Доцільним було б на основі систематизації прийнятих в Україні нормативно-правових актів в сфері антитерористичної безпеки розробити Антитерористичну стратегію України, яка б відіграла б важливу роль у забезпечення національної безпеки держави як в мирний час, так і в умовах правового режиму воєнного стану.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про боротьбу з тероризмом» № 638-IV від 20 березня 2003 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15#Text>

2. Концепція боротьби з тероризмом в Україні, затверджена Указом Президента України від 5 березня 2019 року № 53/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/53/2019#Text>.